

Informace dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o prevenci závažných havárií – Tempo gas, a. s.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (*dále jen „krajský úřad“*), jako orgán veřejné správy na úseku prevence závažných havárií věcně příslušný podle ustanovení § 43 písm. e) zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (*zákon o prevenci závažných havárií*), ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o prevenci závažných havárií“*), a místně příslušný podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „správní řád“*), zpracoval ve spolupráci s hasičským záchranným sborem kraje a provozovatelem pro objekt „**Tempo gas, a. s., Stáčení a sklad LPG**“, umístěný v kat. území Slezské Předměstí (*dále také „objekt“*) společnosti **Tempo gas, a. s. (IČO 09619721)**, se sídlem Panelová 1166, Hradec Králové – Slezské Předměstí, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ (*dále také „provozovatel“*), zařazený do skupiny B, **informaci** o nebezpečí závažné havárie, včetně možného domino efektu, o preventivních bezpečnostních opatřeních a o žádoucím chování obyvatel v případě vzniku závažné havárie dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o prevenci závažných havárií.

Náležitosti obsahu informace zpracovávané pro objekt zařazený do skupiny B jsou uvedeny v příloze č. 1, část A a B, vyhlášky č. 228/2015 Sb., o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie.

Identifikace objektu a údaje o jeho zařazení.

Objekt: **Tempo gas, a. s., Stáčení a sklad LPG**
umístěný v kat. území Slezské Předměstí

Provozovatel objektu: společnost **Tempo gas, a. s. (IČO 09619721)**,
se sídlem Panelová 1166, Hradec Králové – Slezské Předměstí,
500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Objekt byl rozhodnutím krajského úřadu zařazen do skupiny B.

Identifikace krajského úřadu, včetně spolupracujících subjektů podávajících informaci.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (*IČO 70889546, CZ-NACE 84110*), se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje (*IČO 70882525, CZ-NACE 84250*), se sídlem nábřeží U Přívozu 122/4, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Tempo gas, a. s. (*IČO 09619721, CZ-NACE 46712*), se sídlem Panelová 1166, Hradec Králové – Slezské Předměstí, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Jednoduchý popis činností prováděných v objektu provozovatele.

Hlavním zaměřením společnosti Tempo gas, a. s. je obchodování se zkapalněnými uhlovodíkovými plyny – LPG (*propan, butan a jejich směsí*) a s tím související manipulace. Hlavní činností společnosti Tempo gas, a. s. v provozovně v Hradci Králové je skladování, stáčení a plnění LPG.

V objektu společnosti Tempo gas, a. s. jsou prováděny následující činnosti v souvislosti s manipulací s nebezpečnými látkami:

- stáčení LPG z železničních cisteren (ŽC) do automobilových cisteren (AC) pomocí mobilního kompresoru,
- stáčení LPG z AC do zásobníků v úložišti u plnárny LPG pomocí čerpadla AC,
- plnění LPG do tlakových lahví,
- skladování LPG v úložišti u plnárny a ve skladu naplněných lahví a související manipulace.

Seznam nebezpečných látek, které mohou ohrozit okolní obyvatelstvo, v souladu se seznamem uvedeným v návrhu na zařazení podle ustanovení § 5 odst. 4 písm. b) zákona o prevenci závažných havárií, včetně popisu jejich nebezpečných vlastností a předpokládaných následků identifikovaných scénářů závažné havárie, včetně možného domino efektu, na životy a zdraví lidí a zvířat, životní prostředí a majetek.

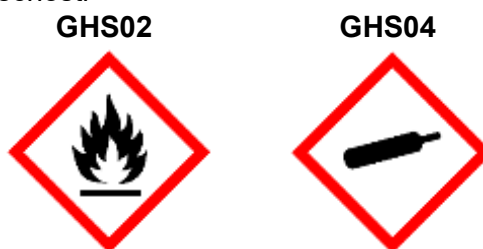
Seznam nebezpečných látek, které mohou ohrozit okolní obyvatelstvo

Látka	Množství v tunách	Klasifikace látky	Fyzikální forma látky
LPG (<i>propan, butan a jejich směsí</i>)	500	Flam. Gas 1, H220; Press. Gas H280	zkapalněný plyn

H220 Extrémně hořlavý plyn

H280 Obsahuje plyn pod tlakem; při zahřívání může vybuchnout

Výstražné symboly nebezpečnosti

Předpokládané následky identifikovaných scénářů závažné havárie

Z celkového hodnocení rizika objektu „Tempo gas, a. s., Stáčení a sklad LPG“ vyplývá, že se zde vyskytují jen zdroje rizika hodnocené jako **přijatelné** podle kritérií a limitů stanovených platnými právními předpisy a doporučenými metodikami pro analýzu a hodnocení rizik.

Provozovatel společnost Tempo gas, a. s. má zpracovanou a krajským úřadem schválenou bezpečnostní zprávu, ve které je mj. podrobně zpracováno posouzení rizik závažné havárie, zásady, cíle a politika prevence závažných havárií, popis systému řízení bezpečnosti související s prevencí závažné havárie a popis preventivních bezpečnostních opatření k omezení možnosti vzniku a následků závažné havárie.

Informace o způsobu varování osob v případě vzniku závažné havárie, informace o žádoucím chování osob v případě vzniku závažné havárie a informace o tom, kde je možné tyto informace získat.

V případě zpozorování havárie nebo úniku nebezpečné látky ohlásit tuto skutečnost:

Hasičský záchranný sbor	150
Zdravotnická záchranná služba	155
Policie České republiky	158
Evropské číslo tísňového volání	112

Výše uvedená tísňová čísla lze volat z kterékoliv telefonní stanice bezplatně (*bez karty nebo mince i z automatu*).

Informace o způsobu varování osob v případě vzniku závažné havárie

V případě vzniku závažné havárie bude obyvatelstvo varováno sirénou, místním rozhlasem a mobilními jednotkami Policie České republiky vybavenými megafony.

Informace o žádoucím chování osob v případě vzniku závažné havárie

- Nepřibližovat se k místu havárie, zachovat klid a potlačit paniku.
- Po nahlášení havárie zbytečně nezatěžovat telefonní linky.
- Nezdržovat se v bezprostřední blízkosti místa vzniku havárie, ukrytí v bezpečných a neohrožovaných budovách.
- Uzavřít okna a dveře, vypnout ventilaci a utěsnit prostory, kterými mohou nebezpečné látky vniknout do obydlí (*prostory pode dveřmi a okny, ústí ventilace, větrací šachty apod.*).
- Poskytnout první pomoc zraněným, zvláštní pozornost věnovat dětem, straším občanům a lidem s postižením.
- Uhasit oheň a vypnout všechny elektrospotřebiče.
- Připravit improvizované prostředky k ochraně dýchacích cest, tj. navlhčenou roušku, kapesník, plenu (*v případě potřeby je přiložit na nos a ústa*).
- Řídit se pokyny zasahujících složek integrovaného záchranného systému.
- Sledovat zprávy v rozhlase a v televizi.
- Bez pokynu neopouštět uzavřený prostor.

Informace o datu provedení poslední kontroly v objektu nebo informace o tom, kde je možné tuto informaci zjistit a kde je možné na vyžádání získat podrobnější informace o této kontrole.

Kontrola u provozovatele objektu „Tempo gas, a. s., Stáčení a sklad LPG“ zařazeného do skupiny B se provádí nejméně jednou za rok v souladu s ustanovením § 40 odst. 3 zákona o prevenci závažných havárií.

Informaci o datu provedení poslední kontroly v objektu je možné zjistit na webových stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sekci Životní prostředí a zemědělství – závažné havárie.

Podrobnější informace o kontrole je možné na vyžádání získat u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ nebo u České inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Hradec Králové, Resslerova 1229, 500 02 HRADEC KRÁLOVÉ.

Podrobnosti o tom, kde mohou být získány další důležité informace podle zákona o právu na informace o životním prostředí.

Další důležité informace dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o právu na informace o životním prostředí“*), mohou být získány na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ.

Dle ustanovení § 3 odst. 1 zákona o právu na informace o životním prostředí lze žádost o poskytnutí informace učinit ústně, písemně, telefonicky, elektronicky, faxem nebo jinou technicky proveditelnou formou. Ze žádosti musí být zřejmé, čeho se má týkat informace, jež má být poskytnuta. Ze žádosti musí být patrné, kdo ji podal. V případě žádosti podané telefonicky, pokud ji nelze neprodleně vyřídit, je Krajský úřad Královéhradeckého kraje oprávněn vyžádat si její zaslání v písemné formě v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 zákona o právu na informace o životním prostředí.

Popis zdroje rizika závažné havárie, včetně možných následků závažné havárie na životy a zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí, a shrnutí informací o hlavních typech scénářů závažných havárií a ochranných opatřeních k jejich prevenci.

Analýzou a hodnocením rizika byly identifikovány, jako nejzávažnější zdroje rizika s potenciálem vzniku závažné havárie s dopadem následků havárií i mimo objekt, následující činnosti:

- stáčení (*překládka*) LPG z železničních cisternových vozů (ŽCV) do silničních cisternových vozů (SCV) ve stáčecím místě,
- stáčení LPG ze SCV do zásobníku v úložišti plnárny LPG,
- manipulace s ŽCV pomocí dieselové lokomotivy na vlečce a ve stáčecím místě.

Jako nejzávažnější havárie, z hlediska teoreticky možných následků, byla vyhodnocena havárie typu exploze oblaku LPG vytvořeného v důsledku jednorázového úniku z ŽCV (*roztržení cisterny*) při nejkritičtějších atmosférických podmínkách (*atmosférická stabilita – velmi stabilní, rychlost větru do 2 m/s, směr větru severovýchodní – směrem k obydlené oblasti*). Fatální následky (*úmrť osob*) v tomto případě byly odhadnuty až na 190 osob (*uvnitř i vně objektu*). Frekvence takové havárie s uvedenými následky byla odhadnuta na $1,84 \times 10^{-12}$. Pravděpodobnost vzniku popsané havárie je však velmi (*až extrémně*) nízká.

Jako pravděpodobnější havárie uvažovaných zařízení a provozovaných činností je kontinuální únik LPG. Jako reprezentativní havárie, kdy se očekávají významné následky je uvažována havárie typu exploze oblaku LPG vytvořeného v důsledku kontinuálního úniku z ŽCV otvorem DN 80 (*porucha, utržení největší armatury na zařízení*) při nejpravděpodobnějších atmosférických podmínkách (*atmosférická stabilita – neutrální, rychlost větru okolo 5 m/s, směr větru jihozápadní – směrem do skladištní oblasti*). Fatální následky (*úmrť osob*) v tomto případě byly odhadnuty až na 11 osob (*uvnitř i vně objektu*). Frekvence takové havárie s uvedenými následky byla odhadnuta na $7,43 \times 10^{-9}$. Pravděpodobnost vzniku této havárie je rovněž velmi nízká.

Analýzované situace byly podrobeny posouzení vlivu lidského činitele, přičemž bylo konstatováno, že vliv lidského činitele na vznik uvažovaných havárií je prioritní. Hlavními příčinami mohou být zejména úmyslné či neúmyslné zanedbání jasně a zřetelně stanovených povinností a postupů. Pracovní pozice, které svou činností mohou nejpravděpodobněji přímo způsobit analyzované havárie, jsou obsluha stáčiště ŽCV, řidiči SCV a dále pak i obsluha vlečky (*externí firma zajišťující obsluhu vlečky dle pokynů obsluhy stáčiště*). Posouzením vlivu

lidského činitele na vznik závažné havárie, nebyla shledána zvýšená míra vlivu a bylo konstatováno, že vliv lidského činitele při provozovaných činnostech je dostatečně zohledněn v uvažovaných frekvencích poruch pro dané činnosti uváděných v odborné literatuře.

V případě reálných mimořádných událostí souvisejících s únikem nebezpečných látek vyskytujících se v objektu společnosti Tempo gas, a. s. se významné ohrožení či poškození složek životního prostředí nepředpokládá. V objektu se nevyskytují žádné nebezpečné látky, které by byly klasifikovány jako látky nebezpečné pro životní prostředí, vzhledem k povrchovým a podzemním vodám. LPG je klasifikován jako extrémně hořlavý plyn, takže havarijním projevem, který lze při případné mimořádné události očekávat, je požár nebo výbuch. Z tohoto hlediska připadá v úvahu ohrožení pouze pro biotickou složku životního prostředí v místě požáru nebo exploze. Regenerace zasaženého území po požáru či explozi je relativně snadná a rychlá.

Všechny analyzované situace – scénáře havárií s vyjádřenými následky, se zohledněním konkrétních reálných vnějších a vnitřních podmínek a vlivů byly, za použití doporučeného hodnotícího kritéria, hodnoceny jako přijatelné.

Technicko-organizační preventivní bezpečnostní opatření, vzhledem k provozované činnosti, ale i vzhledem k závěrům analýzy a hodnocení rizika, jsou hodnocena jako přiměřená a plně dostačující. Není tedy bezpodmínečně nutné realizovat další doplňující opatření, která by vedla ke snížení rizika. Opatření pro zvýšení bezpečnosti provozu zařízení v objektu a pro eliminaci následků případných havárií však byla, jako výsledek bezpečnostní studie, navržena a zapracována do systému řízení prevence závažné havárie.

Systém prevence závažné havárie týkající se manipulací s nebezpečnými látkami v objektu je nastaven optimálně a odpovídá rozsahu provozované činnosti, reálným možnostem a je tedy zaměřen na reálná rizika vyplývající z provozované činnosti. Vedením společnosti je stanovena účinná politika prevence závažné havárie, jsou vytyčeny cíle a zásady pro jednotlivé oblasti systému řízení prevence závažné havárie a jsou stanoveny konkrétní úkoly pro zvýšení bezpečnosti provozu a pro eliminaci následků případných závažných havárií.

Na základě provedené analýzy rizika, hodnocení rizika, posouzení činěných bezpečnostních opatření a posouzení nastaveného systému prevence závažné havárie lze konstatovat, že provoz rizikových činností v objektu je činěn bezpečně a uplatňovaná prevence vzniku závažné havárie je úměrná reálným zdrojům rizika a ekonomicko-efektivním možnostem.

Informace o spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému a potvrzení, že provozovatel je povinen provádět odpovídající opatření uvnitř objektu, zejména spolupracovat se složkami integrovaného záchranného systému tak, aby zvládal závažné havárie a minimalizoval jejich následky.

V souladu s ustanovením § 28 odst. 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, provádějí složky IZS minimálně jedenkrát za 3 roky cvičení se zaměřením na prověření vnějšího havarijního plánu. Prověřovací cvičení se provádí za účelem ověření přípravy složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky integrovaného záchranného systému. Taktické cvičení se provádí za účelem přípravy složek integrovaného záchranného systému a orgánů podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Konání taktického cvičení se předem projedná se zúčastněnými složkami a orgány. Prověřovací cvičení nebo taktické cvičení je oprávněn nařídit ministr vnitra,

generální ředitel hasičského záchranného sboru, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje.

V případě nezvladatelných havárií, vlastními silami, jsou přivolány síly a prostředky IZS Královéhradeckého kraje. Zaměstnanci jsou zasahujícím jednotkám HZS, v případě potřeby, nápomocni. Likvidace rozsáhlých závažných havárií je plánována provádět výhradně silami a prostředky IZS Královéhradeckého kraje. K likvidaci požáru v objektu je plánováno nasazení jednotek I. stupně požárního poplachového plánu Královéhradeckého kraje, pro město Hradec Králové (*Slezské Předměstí*).

Provozovatel je povinen provádět odpovídající opatření uvnitř objektu, zejména spolupracovat se složkami integrovaného záchranného systému tak, aby zvládal závažné havárie a minimalizoval jejich následky.

Vhodné informace z vnějšího havarijního plánu, které popisují, jak zvládat následky závažné havárie vně objektu. Součástí informace je rovněž výzva k dodržování pokynů a příkazů složek integrovaného záchranného systému v průběhu havárie.

V případě mimořádné události, která překročila nebo se předpokládá, že překročí hranice areálu společnosti Tempo gas, a. s., je rozhodujícím faktorem zhodnocení situace velitelem zásahu. Krajské operační a informační středisko Královéhradeckého kraje (*KOPIS*) na základě vyhodnocení závažnosti situace vyrozumí řídicího důstojníka HZS Královéhradeckého kraje a příslušné složky IZS. IZS je systém vazeb zabezpečující koordinovaný postup záchranných, pohotovostních, odborných a dalších složek při likvidaci mimořádných událostí.

Poskytování tísňových informací se provádí ke sdělení údajů o bezprostředním nebezpečí vzniku nebo již nastalé mimořádné události a údajů o opatřeních k ochraně obyvatelstva. Informace mohou být veřejnosti předány pomocí hromadných informačních prostředků (*televize, rádia*), elektronických sirén (*možnost poskytnout verbální informaci nebo elektronické sirény připojit na vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové*), místní rozhlas v okrajových částech města, „rozhlasové vozy“ (*vozy vybavené zvukovým zařízením*), megafony, informace lze poskytovat i v městské hromadné dopravě, prostřednictvím vývěsek a plakátových stěn, internetu.

Varovný signál může být vyhlašován třikrát za sebou v cca třiminutových intervalech. Po varovném signálu bude následovat verbální informace z elektronických sirén a tísňová informace z hromadných informačních prostředků pro informování obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

Po zaznění sirén je nutné:

- **OKAMŽITĚ SE UKRÝT:** Vyhledat úkryt v nejbližší budově, při cestě automobilem zaparkovat a vyhledat úkryt v nejbližší budově.
- **ZAVŘÍT DVEŘE A OKNA:** Provést uzavření dveří a oken z důvodu ochrany před případným únikem nebezpečných látek do ovzduší.
- **ZAPNOUT RÁDIO NEBO TELEVIZI:** Okamžitě zapnout rádiový nebo televizní přijímač pro získání informací o důvodu spuštění sirén a o dalším doporučení činnosti. Tyto informace budou podávány pravidelně formou mimořádných informačních vstupů a relací a rovněž budou sdělovány i v obecních rozhlasech případně elektronickými sirénami. V případě výpadku elektrického proudu je potřeba využít přenosný radiopřijímač na baterie.

Po pominutí důvodů ohrožení, budou občané o ukončení ohrožení informováni hromadnými sdělovacími prostředky (*místní rozhlas, regionální TV*). V případě ukončení vyhlášeného poplachu bude pomocí elektronických sirén spuštěna verbální informace „Konec poplachu“.

Pokud nelze z jakýchkoliv důvodů (*technických, z důvodu možného nebezpečí z prodlení*) použít výše uvedené sdělovací prostředky je možno obyvatelstvo varovat pomocí mobilních prostředků (*rozhlasové vozy a jiných pojízdných prostředků vybavených rozhlasovým zařízením apod.*) městské policie a jednotek SDH města Hradec Králové.

Dle charakteru mimořádné události (*zejména v závislosti na rozsahu vzniklé mimořádné události*) ve společnosti Tempo gas, a. s. bude prováděno dle zhodnocení aktuální situace ukrytí obyvatelstva, popř. jeho řízená evakuace. Ukrytí obyvatelstva se při mimořádných událostech zajišťuje v improvizovaných úkrytech. Osoba pohybující se na volném prostranství okamžitě vyhledá improvizovaný úkryt. Tím je nejbližší funkční budova. Lze využít ukrytí v bytech ve vyšších patrech budov, prodejnách, uzavřených prostorách. A to pouze dočasně do vyhlášení řízené evakuace. Při úniku nebezpečných látek nevyhledávat úkryt ve sklepních a suterénních místnostech! Lidé v budovách nevycházejí a setrvávají do té doby, než budou vyzváni orgány řízení mimořádné situace k provedení případné evakuace. V budově se podílí na úpravách improvizovaného ukrytí. To spočívá v uzavření všech oken a dveří, vypnutí veškeré klimatizace a větrání. Provádí se další utěšňování oken a dveří, větracích otvorů pomocí samolepicích pásek, hadrů a ručníků apod. Dále se řídit pokyny orgánů řízení mimořádné situace, správních orgánů a orgánů obce, o nichž se občan dozví z informací rádia a televize. Je nutné omezit telefonování, jak z pevných, tak mobilních telefonů na nezbytnou potřebu.

V případě vzniku závažné havárie, která bude doprovázena vznikem většího množství zplodin hoření, budou takto vzniklé emise monitorovány, aby se mohlo předcházet případnému ohrožení zdraví okolních obyvatel.

Dodržujte pokyny a příkazy složek integrovaného záchranného systému v průběhu havárie.

Obr. 1: Zóna havarijního plánování, pro kterou je zpracován vnější havarijní plán

Pokud to přichází v úvahu, informace o tom, zda existuje možnost závažné havárie s následky přesahujícími hranice státu podle Úmluvy o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice států.

Vzhledem k umístění objektu „Tempo gas, a. s., Stáčení a sklad LPG“ nepřichází v úvahu možnost závažné havárie s následky přesahujícími hranice státu podle Úmluvy o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice států.